

Mensen schuilen in een metrostation in Kiev tijdens een Russische raketaanval. FOTO REUTERS

Wapenwedloop

Oorlog met Poetin is kiezen voor escalatie

Ton Rullmann
lid van Kerk en Vrede

De aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne gaat binnenkort het tweede jaar in. Westerse landen raken steeds meer betrokken, door humanitaire en economische steun, en vooral ook door levering van meer en zwaardere wapens.

De niet gemakkelijk te beantwoorden vraag bij de militaire steun is: wat is eigenlijk het doel? Is dat Oekraïne in staat stellen zich te verdedigen? Of gaat het om het terugveroveren van alle gebieden? Hoort de Krim daarbij, zoals Zelensky wil? Of gaat het doel nog verder?

Het is van wezenlijk belang dat Rusland dit verliest en dat Oekraïne dit wint, zei premier Rutte onlangs nog tegen een NOS-verslaggever. Hoe logisch dit ook mag klinken, ik vind deze uitspraak beangstigend. 'Verliezen' is ondenkbaar in de strategie van het Kremlin. Als het Westen dit als doel formuleert zegt het dus eigenlijk door te gaan tot het bittere einde.

Mee in wapenwedloop

Er zijn sterke signalen dat Rusland een nieuwe, grootschalige mobilisatie voorbereidt. Een derde van de Russische staatsuitgaven gaat dit jaar naar defensie. Gaan de westerse landen mee in deze wedloop? Bij de strijd in de Donbas worden Russische soldaten als kanonnenvoer naar de vijandelijke linies gestuurd. Militaire strategen denken dat deze tactiek komend voorjaar op grotere

schaal gebruikt gaat worden, om doorbraken te forceren puur door getalmatig overwicht. Laten we niet vergeten dat het onze wapens zijn die de duizenden gemobiliseerde mannen neermaaien.

Uiteindelijk moet er onderhandeld worden, zegt iedereen. Waarom daar nu niet mee beginnen? Een oproep daartoe in december door bekende en minder bekende Nederlanders kreeg weinig, en vooral negatieve aandacht. Praten met een dictator heeft geen zin, wordt gezegd. De tegenvraag luidt: heeft vechten met een dictator wél zin? Uit alles blijkt dat hij geen vermede-

Het Westen laat zich nu meeslepen in Poetins oorlogsretoriek

ring zal accepteren. Kiezen voor vechten betekent kiezen voor onbegrensde escalatie. Of gaan we na honderdduizenden doden concluderen dat we toch maar moeten gaan praten?

In feite laten westerse landen zich nu meeslepen in de oorlogsretoriek van Poetin. Militaire macht wordt met militaire macht beantwoord. Poetin zet twee ideologieën tegenover elkaar, en wij beantwoorden aan dat plaatje door mee te gaan in het blok-denken. Geostrategische belangen spelen een rol, zeker aan Amerikaanse zijde. Verzwakken van Rusland lijkt het doel te zijn. Ook de

belangen van de wapenindustrie spelen een rol. De toekomst van de Duitse wapenindustrie staat op het spel, verklaarde onlangs een expert in een Duitse talkshow.

Er zit niets anders op dan diplomatie. Dit voelt onrechtvaardig. Maar rechtvaardigheid kan niet met wapens gerealiseerd worden. Vredesbewegingen, ook in Oekraïne zelf, wijzen op de inzet van geweldloze middelen bij politieke conflictsituaties, op de rol van burgerlijke ongehoorzaamheid en grootschalige non-coöperatie met een bezetter, en op onderhandelingen over een nieuwe veiligheidsarchitectuur in Europa, waarover bijvoorbeeld in de Raad van Kerken wordt gediscussieerd.

Weg terug naar vrede

De weg terug naar vrede zal niet gemakkelijk zijn. Laat de Nederlandse overheid zich maximaal inspannen voor onderhandelingen, in plaats van te speculeren over het verslaan van Rusland. Ik hoop dat we als samenleving geen stappen uit het verleden herhalen (blok-denken), maar werken aan omschakeling van een militair naar een civiel vredes- en veiligheidsbeleid, zoals uitgewerkt in het project *Sicherheit Neu Denken*. Dit initiatief van Duitse protestantse kerken geeft richting en hoop.

Zoals Joery Sjeliazenko, secretaris van de Oekraïense Vredesbeweging, in maart 2022 zei in een interview op intal.be: "In plaats van de laatste menselijke banden uit woede te verbreken, moeten we meer dan ooit de wegen van communicatie en samenwerking tussen alle mensen op aarde beschermen en versterken. Elke inspanning daartoe is waardevol".